

soud povolil navržený způsob zpeněžení. Pro úplnost se podotýká, že je správné i rekursní tvrzení, že v případě, o nějž jde, mohl býti poddlužníkem pouze Československý stát a nikoliv ministerstvo obchodu, neboť to jest toliko úřadem bez právní subjektivity (rozh. č. 10137 Sb. n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Poddlužník byl oprávněn k rekursu podle všeobecného předpisu § 65 ex. ř., ježto se právem pokládal za stížena příkazem usnesení prvního soudu, považuje povolený způsob zpeněžení zabaveného nároku za nezákonný. Při řešení otázky přípustnosti povoleného způsobu zpeněžení jest vycházeti z usnesení, jímž byla pravoplatně povolena exekuce. Podle něho byl zabaven nárok na vydání dovozních povolení a ne, jak nesprávně má za to stěžovatel, dlužníkovo právo dovážeti ze zahraničí máslo a vejce. Jde tedy o zabavení dlužníkových nároků podle § 325 ex. ř. Způsob zpeněžení takovýchto nároků jest upraven §§ 325 až 329 ex. ř.; takže jest nepřípustné a nezákonné soudem udělené zmocnění třetí osobě, aby jménem a na účet povinného dovážela z ciziny zboží a je zpeněžovala. Nebylo proto již z toho důvodu dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 16476.

Soudy rozvrhující nejvyšší podání nesmějí přihlížeti k věcným právům, vymazaným v době příklepu, ani tehdy, stalo-li se vzdání se a výmaz věcných práv jen proto, aby bylo usnadněno zpeněžení nemovitosti.

Jestliže mají věřitelé podle dražebních podmínek nárok na uspokojení z nejvyššího podání jen potud, pokud nejvyšší podání odpovídá přídělové ceně, zvětšené o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu (§ 52 přídel. zák. č. 81/1920 Sb. z. a n.), a část nejvyššího podání, onu cenu převyšující, má býti vyplacena státu podle § 37 řeč. zák., pokud není vyčerpána pohledávkami přednostními a těmi, které byly knihovně zajištěny na vydražené nemovitosti se souhlasem Státního pozemkového úřadu, je soud povinen zjistiti cenu podle § 52 uved. zák.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, R I 1076/37.)

Exekuční soud rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodané nemovitosti, zapsané ve vložkách č. 125 a 145 pozemkové knihy kat. území O., přikázal zbytek nejvyššího podání, pokud převyšovalo přídělovou cenu, t. j. 53.330 Kč 60 h, konkursní podstatě Václava O., nepřiznav Československému státu nárok na vydání uvedeného zbytku.
D ů v o d y: Soud nepřiznal ministerstvu zemědělství nárok na vydání zbytku nejvyššího podání, převyšujícího přídělovou cenu (§ 37 zák. ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb. z. a n.). Ministerstvu zemědělství patrně ušlo, že na vydražených nemovitostech vázla pod C 9 až C 13 zástavní

práva za pohledávky dědického podílu ve prospěch Anny O., nezletilého Bohumila O. a nezletilé Anežky O., pro každého ve výši 8.000 Kč s přísl., dále služebnost bytu pro Annu O. a nezletilou Anežku O. a výměnek a služebnost bytu pro Annu O. Dotčená zástavní práva byla sice podle prohlášení ze dne 25. července 1935 z pozemkové knihy vymazána, avšak stalo se tak jen proto, že tím vydražené nemovitosti, nebudou-li zatíženy služebnostmi a výměnkem, budou snadněji prodány ve veřejné dražbě, osoby shora uvedené se však svých pohledávek nevzdaly, nýbrž mají býti uspokojeny způsobem stanoveným ve smíru ze dne 30. ledna 1935. Zástavní práva výše uvedená byla na vydražené nemovitosti vložena se souhlasem Státního pozemkového úřadu a muselo by se proto k nim při rozvrhu přihlížeti, kdyby nebyla bývala z pozemkové knihy vymazána. V takovémto případě by byla nepochybně nyní rozdělovanou podstatu zcela vyčerpala a nezbylo by tudíž nic, co by mělo připadnouti státu podle § 37 řeč. zák. Ony pohledávky dosud uspokojeny nebyly, a jestliže se jejich výmaz z pozemkové knihy stal jen ze shora dotčeného důvodu, nemůže nyní ministerstvo zemědělství požadovati něco, co by nikdy neobdrželo, kdyby ony pohledávky nebyly bývaly vymazány. Přikázal proto soud zbytek rozvrhované podstaty konkursní podstatě Václava O., z níž budou teprve nároky výše jmenovaných osob vyrovnány, neboť v exekučním řízení, ač konkursní správce to navrhoval, to nelze provésti. **R e k u r s n í s o u d** na rekurs Československého státu (ministerstva zemědělství) přikázal zbytek nejvyššího podání 53.320 Kč 60 h stěžovateli k hotovému zaplacení. **D ů v o d y:** Rekurs jest důvodný. Z výpisu z pozemkové knihy pro kat. území O. o vložkách č. 124 a 145 jest patrné, že se nemovitostí právě dotčených dostalo předchůdcům úpadcovým rozhodnutím o přidělu ze dne 22. dubna 1931, č. j. 163326/30. Zároveň bylo vlastnické právo přidělců i jejich právních nástupců omezeno zákazem zcizení, zavazení a propachtování bez souhlasu Státního pozemkového úřadu s právem výkupu téhož úřadu a s právy uvedenými v §§ 35, 37, 38, 51 a dalších příděl. zák. č. 81/1920 Sb. z. a n. Podle § 37, odst. 2, č. 1 uved. zák. přivolí pozemkový úřad, jímž jest nyní podle § 1 vl. nař. č. 22/1935 Sb. z. a n. ministerstvo zemědělství, k zcizení celého rolnického nedílu v prvých desíti letech po přidělu jen z důvodů naléhavých, a to jen tak, že dosažená tržová cena, pokud přesahuje to, co bylo vloženo do nedílu vlastníkem, připadne státu. Při tom jest míti slušný zřetel k vykonanému zlepšení a provedenému úmoru. Za toho předpokladu svolilo také ministerstvo zemědělství k soudnímu prodeji nedílu a podmínka, že bude vyplacena státu část nejvyššího podání, pokud převyšuje přidělovou cenu, zvětšenou o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu, a pokud není vyčerpána přednostními a za souhlasu pozemkového úřadu knihovně zajištěnými pohledávkami, byla pojata v odst. 9 i do dražebních podmínek, předložených správcem konkursní podstaty. Nárok na vyplacení té částky ohlásil sice zástupce ministerstva zemědělství při rozvrhovém roku bez odporu ostatních účastníků, první soud však přesto přikázal zbytek nejvyššího podání konkursní podstatě Václava O. z důvodů v napadeném usnesení uvedených. S jeho názorem nelze ovšem souhlasiti,

neboť velící předpis § 37 zák. č. 81/1920 Sb. z. a n. nedopouští pochybnosti o tom, jak jest naložiti s dosaženou trhovou cenou, pokud přesahuje to, co bylo vloženo do nedílu vlastníkem. Jest tudíž bez významu to, že se bývalí knihovní věřitelé shora jmenovaní vzdali zástavních práv zajištěných pro své nároky na nedílu; aby usnadnili zpeněžení nemovitosti, a právem poukazuje tu stěžovatel na to, že v souzeném případě není pro soud rozhodující stav, jaký by tu byl, kdyby se stala nebo nestala nějaká skutečnost, nýbrž že pro něho jsou rozhodující toliko předpisy §§ 209 a další ex. ř. a přidělového zákona č. 81/1920 Sb. z. a n., zejména jeho ustanovení § 37. Pro řešení případu způsobem, jakým to učinil soud první stolice, není v uvedených předpisech opory. Bylo proto rozvrhové usnesení v napadené jeho části změněno.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů a uložil soudu první stolice, aby o zrušené části dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Na obou vydražených nemovitostech, zapsaných ve vložkách č. 124 a 145 v O., jež nejsou ve výpisu z pozemkové knihy vyznačeny jako rolnický nedíl, jest pod datem 9. dubna 1932 podle rozhodnutí o přidělu ze dne 22. dubna 1931 vloženo omezení práva vlastnického zákazem zcizení a zavazení bez souhlasu Státního pozemkového úřadu s právem výkupu téhož úřadu a s právy uvedenými v §§ 35, 37, 38, 51 a násl. přidělového zákona č. 81/1920 Sb. z. a n. Podle § 37 řeč. zák. přivolí pozemkový úřad ke zcizení celé nemovitosti jen tak, že dosažená cena trhová, pokud přesahuje to, co bylo vloženo do nemovitosti vlastníkem, připadne státu. Do odst. 9 dražebních podmínek bylo poято ustanovení, že věřitelé mají nárok na uspokojení z nejvyššího podání, pokud odpovídá ceně podle § 52 zákona č. 81/1920 Sb. z. a n., to jest přidělové ceně, zvětšené o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu, a část nejvyššího podání, pokud převyšuje tuto cenu a pokud není vyčerpána pohledávkami přednostními a těmi, které byly knihovně zajištěny na vydraženém přidělu za souhlasu Státního pozemkového úřadu (ministerstva zemědělství), vyplacena bude státu podle § 37 uved. zák.

Na nemovitostech vl. č. 124 vázla pod datem 5. června 1935 zástavní práva pro pohledávky, služebnosti bytu a výměnek pro Marii, Annu, Bohumila a nezl. Anežku O-ovy, ale tato práva byla na základě prohlášení těchto oprávněných osob ze dne 25. července 1935 vymazána dne 17. září 1935, takže v den povolení této exekuční dražby a rozvrhového roku tam již nevázla. Toto výmazné prohlášení daly uvedené oprávněné osoby důsledkem smíru ze dne 30. ledna 1935, který uzavřely s konkursní podstatou Václava O. a jimž byly odklizeny různé spory, jež proti této konkursní podstatě zahájily; podle onoho smíru mají tito věřitelé obdržeti určité peněžité částky z konkursní podstaty. Z nejvyššího podání v částce 104.000 Kč přikázal první soud věřitelům přednostním a knihovním celkem 50.769 Kč 40 h, kdežto celý zbytek 53.230 Kč 60 h přikázal konkursní podstatě Václava O., odůvodniv to

tím, že se Marie, Anna, Bohumil a nezl. Anežka O-ovi vzdali svých knihovních zástavních práv jen proto, aby nemovitosti nezatížené služebnostmi a výměnkem byly snadněji v dražbě prodány, že se však svých pohledávek nevzdali, nýbrž mají býti uspokojeni způsobem stanoveným ve smíru ze dne 30. ledna 1935. Rekursní soud usnesení prvního soudu změnil tak, že celý zbytek nejvyššího podání 53.230 Kč 60 h přikázal Československému státu ve smyslu § 37, odst. 2, č. 1 příděl. zákona.

Názor prvního soudu v té příčině je mylný a odkazuje se dovolací stěžovatel na správné odůvodnění rekursního soudu. Prvý soud nebyl oprávněn přihlížeti k vymazaným věcným právům uvedených osob a přikazovati místo nich zbytek nejvyššího podání konkursní podstatě, nýbrž se měl řídití předpisy exekučního řádu, zejména § 216 č. 4 a § 217, posl. odst., ex. ř. a § 37 příděl. zákona č. 81/1920 Sb. z. a n. Není věci exekučního soudu zkoumati, proč bylo nějaké zástavní právo vymazáno, pro něj je rozhodující jen to, že v době rozvrhu již na vydražených nemovitostech nevázne. Názor dovolacího stěžovatele, že je přihlížeti v té příčině ke konkursním spisům, není správný, neboť podle § 121 konk. ř. je při soudním prodeji šetřiti obdobně předpisů exekučního řádu s odchylkami v uvedeném paragrafu vytčenými, které se však netýkají rozvrhu nejvyššího podání.

Jiná jest však otázka, kolik činí zbytek nejvyššího podání, který připadá státu. Podle dražebních podmínek mají věřitelé nárok na uspokojení z nejvyššího podání, pokud odpovídá ceně podle § 52 příděl. zák. č. 81/1920 Sb. z. a n., to jest ceně přídělové, zvětšené o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu; část nejvyššího podání, pokud převyšuje tuto cenu, bude vyplacena státu podle § 37 uved. zák. Zjistiti cenu podle § 52 uved. zák. bylo povinností prvního soudu. Podle výpisu z rejstříku přídělů obvodové úřadovny pro pozemkovou reformu v P. ze dne 20. ledna 1933 činila přídělová cena za pozemky, zapsané ve vložce č. 124 v O. 30.370 Kč, kolik činila přídělová cena za pozemek č. kat. 210/12, zapsaný ve vl. č. 145 tamtéž, nevychází ze spisu najevo. V odhadním protokolu ze dne 18. prosince 1935 jest uvedeno, že stará budova postavená na stav. parcele č. kat. 10, zapsané ve vložce č. 124, zhořela, že zdi byly vlastníkem zbourány a vystavěna nová budova i stodola, které jsou staré čtyři roky. Z toho tedy lze souditi, že tyto nové stavby provedli přídělci Bohumil a Marie O-ovi nebo jejich nástupce Václav O. Otázka, co do vydražených nemovitostí bylo vloženo vlastníkem Václavem O. a jeho předchůdci, nebyla ani v první, ani v druhé stolici přetřásána, ač je pro rozvrh zbytku 53.230 Kč 60 h rozhodující, neboť jen to, co převyšuje přídělové ceny, zvětšené o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu, připadá podle § 37 příděl. zák. a podle dražebních podmínek státu, kdežto zůstatek po srážce 50.769 Kč 40 h, přikázaných již pravoplatně věřitelům přednostním a knihovním, má býti podle § 217, posl. odst., ex. ř. přikázán konkursní podstatě povinného Václava O. Bylo proto rozhodnouti, jak shora uvedeno.